

Til: Samferdselsdepartementet

Værøy, 15.06.2026

Kopi: Statens Vegvesen, Torghatten Nord, Nordland Fylkeskommune, stortingsrepresentanter for Nordland, Lofotrådet, Værøy Kommune, relevante medier

Krav om justering av fergerute – sambandet Bodø-Værøy-Røst-Moskenes (sommerrute)

Værøy Næringsforening henvender seg med dette brevet for å rette vedvarende sterk kritikk og bekymring mot dagens fergetilbud til og fra Værøy, og for å fremme et konkret krav om endring i sommerruta for sambandet Bodø-Værøy-Røst-Moskenes.

Vi representerer næringslivet på Værøy – et samfunn som er fullstendig avhengig av et fungerende og tilpasset fergetilbud.

Dialog uten resultat

Sambandet forvaltes av Statens Vegvesen, og driftes av Torghatten Nord. Til tross for gjentatte og dokumenterte henvendelser over flere år, minst siden 2023, opplever vi at nødvendige og foreslåtte justeringer ikke blir gjennomført.

Vi får til svar fra SVV at det er «forståelse for situasjonen», men at det ikke finnes løsninger, og at endringer forutsetter enighet mellom samtlige lofotkommuner. Dette fremstår som en ansvarsfraskrivelse, særlig fordi vi har forsøkt å legge fram konkrete forslag som ikke medfører nevneverdige ulemper for andre.

I 2023, etter massiv kritikk av fergetilbudet, reiste representanter fra Statens Vegvesen ut til Værøy. Der ble det først avholdt et møte med næringslivet, etterfulgt av et åpent folkemøte.

I disse møtene ble det tydelig kommunisert fra næringslivet og befolkning at vi har behov for endring. Statens Vegvesen forklarte at det er vanskelig å gjøre endringer i rutene midt i en pågående anbudperiode. Samtidig ble det eksplisitt fremholdt at når ny anbudperiode trer i kraft høsten 2025, vil det være mulig å se på løsninger for å justere rutene. Dette har også blitt kommunisert på epost mellom næringsliv og SVV.

På bakgrunn av dette hadde vi en klar forventning om at våre konkrete innspill skulle bli hensyntatt når nytt anbud trådte i kraft i oktober 2025. Vi opplever nå derimot at vi fremdeles ikke blir hørt eller oppnår nødvendig endring.

En uholdbar situasjon på søndager

Per i dag er eneste avgang fra Værøy på søndager om kvelden, kl. 22:30, med ankomst Bodø kl. 03:30 natt til mandag. Sommerruta gjelder fra 18. mai til 06. september.

Dette gir store konsekvenser:

- Reiselivsnæringen opplever kanselleringer og tapte bookinger når gjestene blir kjent med fergetilbudet. Sist i forrige uke fikk to reiselivsaktører flere avbestillinger, etter at gjestene oppdaget at de ikke rekker tilbake til jobb mandags morgen dersom de tar en helgetur til Værøy.

- Helgetilbud og pakkeløsninger for reiseliv og aktiviteter lar seg i praksis ikke markedsføre.
- Ungdom som går på videregående skole i Bodø (fra og med 15 år gamle) har i praksis ikke mulighet til å reise hjem i helgene.
- Aktører som ønsker å holde festivaler og andre arrangementer sliter med gjennomføring, siden både potensielle gjester samt leverandører av musikk og underholdning har utfordringer med reisetid på retur fra Værøy.
- For Værøy Idrettslag, som aktiviserer en stor del av barn og unge, er det så godt som umulig å få gjennomført arrangementer i perioden mai til september. Dersom de for eksempel inviterer et barnelag fra Salten på fotballcup til Værøy ei helg, vil alle foreldre i dette laget måtte ha mulighet til å ta fri fra jobb mandag, for ikke å snakke om at barna er hjemme igjen mellom kl. 04-05 natt til mandag, og da ikke i stand til å dra på skolen mandags morgen dersom dette gjøres før skoleferien. I tillegg til at det er synd, med tanke på at i denne perioden står mange barn uten tilbud grunnet ferie, er det et paradoks i og med at dette er den mest stabile perioden værmessig å reise på.
- Værøy Idrettslag har, på grunn av fergerutene i helgene på sommerruta mer-utgifter på ca. 100.000 kr årlig i reisekostnader.

Vi minner her om at dette ikke er snakk om ugunstige tider i et feriested man reiser til og fra én gang i løpet av sommeren. **Dette er vår hverdag**, vi bor og lever her ute hver eneste dag, hele året.

Dette er ikke et spørsmål om bekvemmelighet, men om grunnleggende tilgjengelighet og likeverdige transportløsninger for et øysamfunn der fergene er vår riksvei.

Bolyst, rekruttering og arbeidskraft

Vi ønsker å presisere at bolyst på Værøy har direkte betydning for næringslivets tilgang på arbeidskraft. Våre bedrifter er helt avhengig av ansatte som ønsker å bosette seg her, og å bli boende over tid. For at det skal være mulig, må hverdagen fungere også utenfor arbeidstid.

Når ungdom mister muligheten til å opprettholde normal kontakt med hjemstedet, svekkes tilknytningen til Værøy, og sannsynligheten for at de senere flytter tilbake. Over tid påvirker dette rekrutteringsgrunnlaget for næringslivet direkte.

På samme måte er det helt avgjørende for dagens og framtidige ansatte at det er mulig å ha et familieliv, sosiale relasjoner og et normalt helge- og fritidstilbud. Et fergetilbud som gjør helgereiser urimelig krevende, bidrar til fraflytting og gjør rekruttering stadig vanskeligere.

Et særlig ansvar i en fiskeriavhengig kommune

Værøy er blant de mest fiskeriavhengige kommunene i Norge. I en periode hvor fiskerinæringen opplever sterk nedgang og økt usikkerhet, er det helt avgjørende at små og sårbare lokalsamfunn som vårt får reell mulighet til å utvikle flere bein å stå på.

Turismen på Værøy er i vekst og representerer et nødvendig supplement til fiskeriet. Dette er en næring som ønsker å investere, utvikle tilbud og skape arbeidsplasser. Dagens fergerute legger imidlertid direkte hindringer i veien for denne utviklingen. Når reisende ikke har

realistiske muligheter til å reise til og fra øya i helgene på sommerruta, stopper utviklingen opp før den i praksis får kommet i gang.

Konkret og gjennomførbart forslag

Værøy Næringsforening krever følgende endring:

- Rute B på søndag, med avgang fra Moskenes kl. 11:00, legges innom Værøy før ankomst Bodø, i stedet for direktegang til Bodø.

Denne justeringen, slik vi ser det, :

- Forskyver ingen øvrige avganger i ruta
- Medfører ingen uheldige konsekvenser for sambandet
- Utnytter eksisterende liggetid på om lag to timer i Bodø
- Gir Værøy et helt nødvendig dagtilbud på søndager

I tillegg forutsetter vi at det avsettes tilstrekkelig kapasitet om bord ved avgang Moskenes, slik at kjøretøy fra Værøy faktisk får plass. Det kan ikke anses som en reel forbedring dersom ferga får via Værøy, men kapasiteten allerede er fylt opp før ankomst til øya.

Forholdsmessighet og rettferdighet

Vi vil understreke at **Moskenes har rundt 9 øvrige avganger samme dag**, mens Værøy i praksis står uten et reelt søndagstilbud. Det fins i tillegg flere andre alternativer fra Moskenes, blant annet å kjøre rundt eller å kjøre et lite stykke for så å reise med hurtigruta.

Det er derfor både rimelig og nødvendig at denne justeringen gjennomføres som et minimumstiltak for å sikre mer likeverdige transportmuligheter.

Forventning om handling

Etter flere år med dialog uten resultat, er tiden nå inne for handling. Vi forventer at Samferdselsdepartementet, sammen med Statens Vegvesen, tar ansvar og sørger for at denne endringen gjennomføres **umiddelbart**.

Dette er et minimumstiltak for å sikre næringsutvikling, arbeidsplasser, bolyst og fremtidig bosetting på Værøy.

Med vennlig hilsen

Sara Mathisen

Leder

Værøy Næringsforening

